

blev bygget i 1843 og i 1889 lavet om til elektrisk Fyr. Det var da Jordens stærkest lysende Fyr, og det er endnu Danmarks kraftigste. Man anslaaer dets Lysstyrke til 20 Mill. Spermacetyllys, og helt oppe paa Norges Kyst kan man se Skæret af det. Flammen er saa stærk, at, naar man skal stille Kulspidserne, maa man se gennem farvet Glas; den blinder som Solen. Det er et saakaldt Lynfyr, med Trelyn hvert 10de Sekund. I Løbet af 4 Sekunder kommer der 3 Lyslyn, hvert af $\frac{1}{3}$ Sekunds Varighed, skilte fra hinanden ved korte, mørke Mellemrum. Derpaa et langt Mørke paa 6 Sekunder, saa paany i 4 Sekunder 3 Lyn og atter 6 Sekunders Mørke. Ved at se paa Uret formaar derfor Sømanden at afgøre, om det er Hanstholmen Fyr, han er udfør.

Foran Fyret falder Holmen terrasseformigt mod Havet. Der ligger nogle Fiskerhuse i Hanstved By og nogle Marker. Og herude har man den samme Frihedsfølelse som paa Skagen, den samme Forbjærgsfølelse. Der er Hav mod Nord og ligefor, og langt sønderpaa følger Øjet de hvide Bølgekamme, hvor de topper sig paa Revlerne. Man glemmer Landet. Alt, hvad der er stort og stærkt, kommer ude fra Havet. Den tunge Vind, Broddets Torden, den klamme Havguse. Havet er Faren og Torsken, Livets Ophold og til sine Tider Livets Ende. Det er de titusind Sejleres Landevej. Og hvor er det blaat, set heroppe fra Højden! Der er ikke en Farve saa dybt mættet som Vesterhavets set oven fra en klar Solskinsdag. Staar man nede paa Forstranden, er Havet hvidligblaat; men jo højere man stiger, des mere blaat bliver det. Man taler altid om det blaa Middelhav, allerede Homer fortæller om, hvordan Odysseus' Snekker for hen over det vinblaa Hav. Men vidtbevarne Sømand forsikrer om, at Middelhavet ikke er mere blaat end Vesterhavet, naar man bare kommer højt nok til Vejrs. Og virkelig, det er ikke til at se sig mæt paa. Man kan ligge i Læ af en Smule Forhøjning og stirre og stirre ud over det Time efter Time, og ens Sjæl fyldes med Munterhed af dette vidunderlige Blaa.

Der er frit her som paa Skagen. Men Frihedsfølelsen er endnu dybere og mere koncentreret paa denne høje, vindomsuste Odde. Selve Landet er højere og stærkere og Udsigten længere. Der parrer

sig med Frihedsfølelsen et uendeligt Velbefindende af Kraft.

Hanstholmen rummer de tre Sogne: Hanstved mod Vest, Rær og Vigsø længst mod Øst. Her fra Vigsø, og fra flere andre Kystbyer paa Thys Nord- og Vestkyst som Klitmøller og Stenbjærg, drev man i gamle Dage en ejendommelig Skudelfart paa Norge. Man havde som nu ingen Havne, men man vidste dog paa denne Jærnkyst, hvor de stærkeste Skibe brydes sønder, baade at losse og lade. Skibene blev byggede saaledes, at de endog i haardt Vejr kunde løbe paa Land uden at tage Skade. De var vel kjølbyggede, dog ret flade i Bunden; men det,

det især kom an paa, var at gøre dem elastiske; derfor brugte man ikke Jærnnagler, men Nagler af Træ, særlig Enebærtræ. Naar saadan et Skib kom hjem fra Norge, kastede man allerede noget fra Land det meste af Dækslasten over Bord, for at hæve Skibet. Havet besørgede selv Tømmeret bragt op paa Stranden. Derpaa lod man med Vestenvind staa ind over Revlerne, indtil Skibet stødte. En 30—40 Mennesker halede derpaa med Tove og Stænger Skibet op til Pakhuset. Paa samme Maade satte man, naar der var sydlig eller østlig Vind, Skuden i Søen. Vognene med Ladningen kørte ud i Vandet, derpaa bragtes Varerne om Bord i Baad. Men ofte slog Vinden om, Skibet kunde ikke ride paa sine Ankere, man maatte søge til Søs med halv Fragt. Saadan en Skude kunde rumme en 3—400 Td. Byg, og desuden sejledes der med Smør, Æg, Flæsk, Gæs, saltet Kød. Det var det

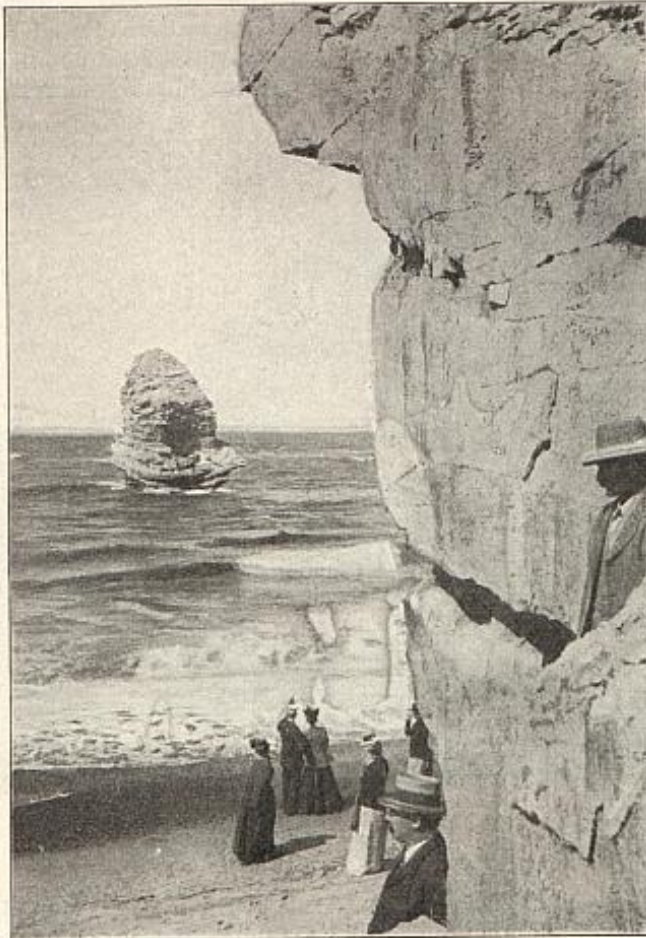

Fig. 47. Bolbjærg.

første Sted, hvorfra man om Foraaret kunde naa Norge, der altid trængte til Korn og andre Fødevarer. Særlig i Krigstid var denne Forbindelse vigtig for Norges Forsyning, og Regeringen gav derfor disse Skippere Forrettigheder til stor Fortrydelse for Aalborgs Købmænd.

Godt fem Fjerdingvej Sydvest for Hanstved ligger Klitmøller, hvor Vesterhavet inden for Ørhage danner en lille Bugt. Det minder om Blokhus, en Slette inden for Havklitten, omgivet af Flyvesandsklitter, større end Blokhus, men mindre frugtbar. Den har sit Navn af de Vandmøller, som drives af Udløbet fra Vester Vandet Sø.

Der fiskes fra Blokhus af en 70 Mand, men de fleste er ikke udelukkende Fiskere mange har en